

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 106. — STEV. 106.

NEW YORK, THURSDAY, MAY 6, 1926. — ČETRTEK, 6. MAJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

SENATNA AKCIJA GLEDE PROHIBICIJE

Senatorji so se zbrali, da nastopijo glede poročila, tikajočega se prohibicijske zakonodaje. — Podkomitej je razdeljen glede vprašanja izprememb v zakonodaji.

WASHINGTON, D. C., 5. maja. — Zanimanje suhačev in mokračev se je osredotočilo na sestanku, katerega bo imel danes podkomitej senatnega judicijarnega komiteja, ki je vodil prohibicijska zaslišanja. Podkomitej bo razmišljal o različnih suhaških in mokraških predlogah, v namenu, da poda svoje poročilo judicijarnemu komiteju.

Pričakovati je, da bo podkomitej razdeljen, da bodo priporočili suhaški člani poostrenje prohibicijske zakonodaje, dočim bo senator Reed iz Misourija priporočil omiljenje sedanje prohibicijske zakonodaje. Večina podkomiteja pa se bo najbrž izrekla za preložitve vseh modifikacijskih predlogov za nedoločen čas. Vspričo velikanske mase dokazilnega materiala, predloženega podkomiteju, je skoro nemogoče, da bi komitej že danes rešil vse posle, s katerimi se mora pečati.

Tekom debate glede prohibicije je opisal senator Ferris iz Michigana razmere v "onih starih, dobrih časih", pred šestdesetimi leti, ko je bil deček na neki farmi v Tioga County, New York. Rekel je, da je moral nositi najetim delavcem na polju žganje v galonah in da je dobil od očeta naročilo, da lahko postreže delavcem z žganjem, a ne pred poldnem in tudi ne ob zaključanju dnevnega dela.

Senator Ferris se je nato zavzel za prohibicijo. Zanikal je, da sta Volsteadova postava ter osemnajsti amendment glavna faktorja v narastku zločinov.

Nadalje je rekel, da bi bilo mogoče izvesti Volsteadovo postavo, če bi stala javnost na strani izvrševalnih uradnikov.

Sledil je senator Sheppard, ki je prečital razna pisma, katera je dobil od delodajalcev in ki slikajo dobre uspehe prohibicijske zakonodaje. Mokračji seveda niso ostali tihi, in oglasil se je senator Bruce iz Marylanda, ki je rekel, da bo kmalu prišel dan, ko bo amendirana Volsteadova postava ter modificiran tudi osemnajsti amendment.

Prohibicijska debata se je vršila ob času, ko bi moral senat razmišljati o gradilnih predlogah. Suhače je okrcal senator Bruce z izjavo, da tratijo čas s svojimi izjavami glede prohibicije, mesto da bi posvetili svojo pozornost dnevnim poslom.

Wayne Wheeler, plačani agent Antisalonke lige, je vložil v senatnem judicijarnem podkomiteju svojo zadnjo izjavo, v kateri se obrača proti vsaki modifikaciji ter pravi:

— Nepostavnost, korupcija in druga zla so posledica nezadostnega izvedenja postave. Vsa ta zla bodo polagoma izginila z ojačenim izvedenjem postave. Legaliziranje piva bi le poslabšalo razmere.

Radio-tat Hilton pred sodiščem.

Kmalu se bo odločila u-soda vlomilca, ki je vdrl v nešteto stanovanj v Richmond Hillu in okolici ter se dolgo časa uspešno izogibal aretaciji.

Danes se bo nadaljeval proces proti vlomilec Hiltonu v okrajnem sodišču v Long Island City, kjer ga tožijo umora po prvem redu. Včeraj so izpovedale štiri priče, da je bila smrt policista Kennyja posledica rane v tilniku, katero mu je zadal Hilton. Izbiru porotnikov je bila hitro za-veščena in nato je pričel pomožni okrajni pravdnik Daily s svojim

otvorilnim govorom, v katerem je orisal že znane posameznosti zločinov. Dokazati hoče, da je Hilton oddal strela na Kennyja in nekega drugega policista.

Usoda Hiltona bo v glavnem odvisna od izpovedi zdravnikov, ki so se pečali z ranjenim policistom Kennyjem, ker je obramba namignila, da bo skušala dokazati, da bi lahko ostal Kenny živ, če bi bil deležen primerne zdravniške oskrbe.

Štirje zdravniki so podali včeraj svoje izjave.

Dr. Rizza je rekel, da je povzročila smrt rana na tilniku.

Dr. Hanson iz Post Graduate bolnice je izpovedal, da je bila rana inficirana. Tekom križnega zaslišanja pa je priznal, da je zastrupljenje krvi povzročilo smrt na indirektni način. Pozneje pa je izjavil na vprašanje državnega pravdnika, da je bilo zastruplje-nje levi posledica strelne rane.

Obravnava proti Miss Violet Gibson.

Violet Gibson, ki je streljala dne 7. aprila na Mussolinija, bo izjavila potom svojega zagovornika, da je blazna.

RIM, Italija, 5. maja. — Zagovornik Miss Violet Albine Gibson, sestre lorda Ashbourne, ki je skušala zavratno umoriti Mussolinija, bo izjavil pred sodiščem, da je blazna ter prosil, naj jo pošljejo v umobolnico.

Sodni komitej v katerem je tudi državni pravdnik, zagovorniki Miss Gibson in zdravniški izvedenci, je obiskal včeraj ministrskega predsednika, kot predpisuje postava, da sodi o resnosti njegove rane. Komitej je pozneje sporočil, da je rana v nosu ministrskega predsednika, povzročena od kroglice malega kalibra, že popolnoma zaceljena.

Profesor Enrico Ferri, katerega smatrajo za največjega izvedenega glede italijanske kriminalne postave, je pridržen skupini zagovornikov Miss Gibson.

Mussolini je rekel po obisku profesorja Ferrija, "da ga veseli, da bo Miss Gibson branila hladnost in vzvišenost znanosti".

— Obstaja možnost, — je rekel Ferri, — da bo obramba vključila v pričevanje glede duševnega stanja Miss Gibson tudi duševno študijo Mussolinija.

Po obisku pri Mussoliniju je izjavil Ferri, da bo obtožena priznala svojo krivdo. Najbolj važno je vprašanje, če je prišla moralna ideja sama posebi ali če ji je navdahnili to misel kdo drugi.

Večkrat tekom svojega življenja je bila Miss Gibson zaprta v različnih umobolnicah v Angliji in Italiji ter je tudi skušala izvršiti samomor. Ob neki priliki, pred več leti, je baje skušala umoriti z nožem svojo prijateljico, češ, da hoče ponoviti krvavi dar, katerega je hotel doprinesiti Abraham s svojim sinom Izakom.

Mussolinijeva atentat-rica je baje blazna.

RIM, Italija, 4. maja. — Zagovornik Miss Violet Aivine Gibson, katera je dne 7. aprila streljala na Mussolinija, bo pri obravnavi izjavil, da je napadalca blazna ter bo zahteval, naj jo pošljejo v blaznico.

Zdravniki so izjavili, da se je Mussoliniju rana že skoro čisto zacelila.

Med advokati, ki bodo napadli zagovarjali, je tudi profesor Ferri, ki velja za najboljšega poznavaleca italijanskih kriminalnih postav.

Norge na poti proti Spicbergom.

LENINGRAD, Rusija, 5. maja. Zračna ladja "Norge", last Amundsonove-Elsworth ekspedici-je, je zapustila danes jutranj Trock, da nadaljuje s svojim potovanjem na Spicbergo. "Norge" je dospela dne 15. aprila v Trock, predmestje Leningrada, potem ko je bila za sedemnajst ur izgubljena v megli. Tekom tukašnjega bivanja so se enkrat pregledali vse stroje. Velikanska lopa je bila zgrajena v Kings Bay in tam bo ostala zračna ladja do takrat, ko bo skušala tegom poletja poleteti preko Severnega tečaja. Polet je bil preložen na današnji dan, ker je prevladovalo včeraj ne-ugodno vreme. Poročila s Spicbergov kažejo, da so poletni pogoji zelo ugodni.

INDUSTRIJA IN PROMET PARALIZIRANA V ANGLIJI

Generalna stavka je paralizirala angleške industrije in transportacijo. — Obe stranki nameravata izvesti boj do trpkega konca. — Ministrski predsednik Baldwin pričakuje mirovnega gibanja unij. — Prvi dan stavke je potekel prilično mirno.

LONDON, Anglija, 5. maja. — Prvih štiri in dvajset ur generalne stavke v Angliji se je končalo ob polnoči. Skoro vsi strokovno organizirani delavci so se odzvali pozivu na stavko. Ob istem času pa je vlada tudi razpredla in razširila svojo pomožno službo.

Razpoloženje angleškega naroda, tako stavkarjev kot stavkokazov - prostovoljcev je izvanredno mirno. V prvem dnevu stavke se je pojavil le en večji nered. Kljub temu pa sta se zvečer obe stranki pripravili na resnični boj in obe sta prepričani, da bosta eventualno zmagali.

Predstavitelji vlade so pojasnili, da vztraja vlada brezpogojno pri svoji zahtevi, da se prekliče generalno stavko, predno se bodo nadaljevala mirovna pogajanja. Strokovno unijski svet, nekaj delavski kabinet, pa je izjavil v svojem edinem ugovoru, katero je izdal včeraj, da so bila prekosenata vsa pričakovanja glede odziva na stavkarski poziv.

Parlament se je sestal včeraj, a je razpravljal le o proračunskih resolucijah. Delavski člani parlamenta se niso hoteli udeležiti debate. Ministrski predsednik Baldwin je imel dolgo konferenco s kraljem. Pozno zvečer je došel v London princ iz Walesa.

Stališče nasprotujočih si sil v tem titanskem boju za premoč v Angliji je naslednje:

Delavci so dosegli:

1. Popolno prenehanje dela v premogovnikih.
2. Skoro popolno prekinjenje železniških komunikacij.
3. Manj popolno, a kljub temu še vedno uspešno paraliziranje podzemskih železnice, pouličnih kar in busov.
4. Prekinjenje v obratovanju težkih industrij.
5. Devetdeset odstotno prekinjenje izdajanja časopisja.
6. Precejšnjo razorganizacijo različnih sredstev dežele za trgovski transport.

Vlada pa je dosegla naslednje:

1. Uveljavljanje sredstev za preprečenje državljskih neredov, vsled česar je v deželi popoln mir, tako v industrijalnih okrajih kot mestih.
2. Organizirana je omejena železniška služba in promet z busi, ki postaja vedno večji in uspešnejši.
3. Skoro popolno proizvajanje luči, gorkote in gonilne sile.
4. Novice širi s pomočjo radio in izšel je tudi oficijelen nov list, imenovan "The British Gazette".
5. Popolna in uspešna kontrola dobave živil.
6. Vlada ima na razpolago zadostno število prostovoljcev.

Na temelju vsega tega se lahko reče, da je potekel prvi dan stavke brez zmage za delavce ali vlado. Z vladne strani se lahko reče, da je pomanjkanje vsakega nasilja na prvi dan stavke ojačilo moralo vlade, dočim je na drugi strani precej ohladilo skrivne želje nekaterih skrajnejšev, da izvrše preobrat po vzorcu italijanskih fašistov.

Ob istem času pa je treba tudi pripomniti, da ni bilo včeraj na cestah niti enega črnosrajčnika in tudi nobene rdeče zastave. Vspričo dejstva, da so obrnjene oči vsega sveta na Anglijo, se skušajo tako stavkarji kot stavkokazi obnašati spodobno. Čeprav je mobilizirana vsa armada, mornarica in policija, nimajo te sile nobenega drugega opravka kot držati v redu radovedne ljudske množice na cestah. Seveda ni gotovo, koliko časa bo trajalo to stanje, a prvi dan generalne stavke daje kredit hladnokrvnosti in dobremu razumu celega angleškega naroda.

Reforme v nemški premog. industriji.

Nemčija pričakuje reforme premogovne industrije kot posledice sedanje velike stavke. — Narodne ekonomije so tako zapletene, da je ogrožena celota vsled poloma ene.

BERLIN, Nemčija, 5. maja. — Skoda, povzročena nemški premogovni industriji vsled angleškega vladnega podpiranja angleške premogovne industrije, je bila vzrok, da so novice o generalni stavki v Angliji sprejeli z neke vrste površnim zadovoljstvom, čeprav ni mogoče reči, da je to razpoloženje odsev resnega premisleka. Povdarjali so, da so evropske ekonomije tako medsebojno spojene, da upliva resna ekonomska izguba enega dela slabo na celoto. Nekateri izražajo upanje, da bo angleška kriza dovela do splošne reforme cele premogovne industrije.

Vossische Zeitung pravi, da je znašala v preteklem letu svetovna nadprodukcija premoga 240 milijonov ton in da vsled tega ni pričakovati, da bi proizvedla angleška stavka kako splošno pomanjkanje.

Vladno podpiranje angleške premogovne industrije je imelo za posledico povprečno izgubo petih mark pri toni nemškega premoga, namenjenega za izvoz.

— Lahko zagotovimo Angli-žem, — pravi Taegliche Rundschau, — da se nikdo ne veseli v Nemčiji tega, močnega vzemirjenja angleškega narodnega in ekonomskega življenja, z izjemo krogov profesionalnih revolucinarjev, ki prav tako ogrožajo nemški narodni red kot ga angleški. Dobički Anglije iz smradljivega barja ruhrske invazije so bili omalovaževanja vredni in prav tako malo dobičkov bi črpala nemška industrija iz nesreče Anglije.

Nikdo ne more reči, kakšen bo končni učinek angleškega štrajka na kontinent. Socialistični Vorwaerts smeši poskus komunističnega lista Rote Fahne, da je stavka komunistična ter pravi:

— Prav tako malo opravlja ima jo s tem komunisti kot prebivalci Marsa. Kriza se je bližala tekom mesecov, kot je vsakdo lahko videl. Toliko premoga so nagromadili tekom trajanja vladne podpore, da bi bila stavka premogarjev brez generalne stavke povsem brezpomembna. Angleški delavci so bili prisiljeni boriti se pod pogoji, ki niso posebno ugodni zanje.

Nizki dohodki angl. delavcev.

Angleški stavkarji bodo dobivali le po pet dolarjev na teden. — Delavci so zložili sklade za podporo stavkarjev in vlada bo podpirala le ne-prostovoljno nezaposlene.

LONDON, Anglija, 5. maja. — Stališče glede vzdržanja angleških nezaposlenih, kojih število je preko noči poskočilo od enega milijona na več kot milijonov, je približno naslednje:

— Prostovoljno nezaposleni bodo popolnoma odvisni od stavkarskih podpor, ker ne bodo dobili vladne podpore, katere bodo deležni le neprostovoljno nezaposleni. Stavkarska podpora v slučaju premogarjev je določena v večini okrajev na približno pet dolarjev na teden, z dodatno polovico dolarja za vsakega otroka.

Železničarji in drugi transportni delavci, ki spadajo v takozvane "zavarovane" stroke, ker niso izpostavljeni inozemskemu tek-movanju, bi dobivali ponavadi večjo podporo vsprico dejstva, da so njih prispevki v strokovno unijske sklade večji.

Domneva pa se, da bo komitej strokovno unijskega kongresa, kateremu je bilo poverjeno vodstvo stavke, spojite vse stavkarske sklade, nakar bodo izplačevali podpore na temelju iste pristojbine, s čemur hočejo preprečiti možnost med-unijskih ljubosumnosti, kar bi seveda oslabilo solidarnost celega gibanja.

Cenitve glede skupne svote unijskih skladov so zelo različne. V delavskih stanih močje glede tega predmeta. V splošnem pa se domneva, da bodo skladi popolnoma izčrpani v par tednih, če bodo dobivali stavkarji podporo v nameravanim obsegu.

ci Marsa. Kriza se je bližala tekom mesecov, kot je vsakdo lahko videl. Toliko premoga so nagromadili tekom trajanja vladne podpore, da bi bila stavka premogarjev brez generalne stavke povsem brezpomembna. Angleški delavci so bili prisiljeni boriti se pod pogoji, ki niso posebno ugodni zanje.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

Jugoslavija:

500 Din. — \$ 9.45	2000 Din. — \$37.00
1000 Din. — \$18.60	5000 Din. — \$92.00

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštna hranilnica" v Ljubljani.

Italija in zasedeno ozemlje:

200 lir — \$ 9.00	500 lir — \$21.50
300 lir — \$13.20	1000 lir — \$42.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatelj, ki presega PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinariem in Liram ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

Pošiljatelj po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK.

Telephone: CORTLANDT 4687.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PRIČETEK BOJA

Do ponedeljka popoldne so upali nekateri delavski voditelji, pripravljeni na koncesije, da bo mogoče preprečiti veliki boj med delom in kapitalom v Angliji. Ko pa je ministrski predsednik Baldwin se nato obostal pri tem, da je treba razveljaviti poziv na generalno stavko in sicer brezpogojno, predno bi se vlada spustila v nadaljnja pogajanja. Delavci sprejemajo boj, katerega jim je vsilila vlada ter prešerni vladajoči razred. — Trezno in mirno so zvenele te besede, ki so enostavno konstatirale dejstvo, katerega ni mogoče zanikati.

V parlamentu je napnil ministrski predsednik, kot je bilo pričakovati vso krivdo na delavce, "ki hočejo baje uveljaviti v Angliji nekako nadvlado". Vsakemu, še tako zabavemu, pa je znano, da je ravno nasprotno resnica. Angleško delavstvo ve, da se je kapitalistična Anglija pripravljala na ta boj; da je pripravljena in da je hotela uničiti s svojo izživno zahtevo, naj se brezpogojno preklicajo poziv na stavko, vsako možnost, da se nadaljuje s pogajanja.

Vladajoči razred Anglije smatra priliko za ugodno, da izvede odločilni udarec proti delavskemu gibanju, ki se je v zadnjih letih tako močno razvilo. Na eni strani hoče pristriči mezo na celi črti, a na drugi zdrobiti politično moč delavskega gibanja. Skoro vse angleške delavske organizacije so prešle v radikalni tabor. Vse do danes volitve pošiljajo nadaljne delavske člane v parlament. Medtem ko je izgubila liberalna stranka ves pomen ter je bila izločena kot samostojen faktor sile, je postala opozicijska delavska stranka tako močna, da je pričel navdajati vladajoče razrede velik strah.

Z vebkim zadovoljstvom je treba ugotoviti, da se je angleško delavsko gibanje s prav tako veliko odločnostjo kot taktom pripravilo na veliki odločilni boj. Čeprav ni moglo imeti niti najmanjšega dvoma glede namenov in ciljev svojih razrednih sovražnikov, ni hotelo položiti svojih kart na mizo ali pa govoriti širokoustno in pretiti. Do zadnjega dne ni bilo nikdar in nikjer govora o generalni stavki.

Gotovo je bilo, da bo zveza petih organizacij pristojila premogarnarjem na pomoč. Toliko in nič več. Pri prejšnjih kapitalističnih ofenzivah so se dali delavci posamič in ločeno zdrobiti od podjetnikov in njih pomočnikov, a sedaj je prišla stvar drugače. Ne le promet, temveč tudi proizvajanje sile, ne le stavbinska industrija, tudi častkarstvo je bilo paralizirano z enim samim zamahom. Po natančno izdelanem načrtu delavstva se je ohranilo različne industrije ter je delavstvo zapustilo svoje prostore, da stoji na strani ter vodi, kako bo skušala buržoazija nadaljevati s proizvajanjem blaga, kako bo vzdržala promet in kako bo dobavila velikemu narodu življenjske potrebščine.

Kakorhitro je postal znan sklep komiteja strokovno-unjskega kongresa, se je lotila vlade bojazen. Baldwin je stavil zahtevo, da se brezpogojno razveljavi sklep glede proglašitve generalne stavke, o kateri je rekel, da bo spravila Anglijo na rob revolucije. Reformistični delavski voditelji so pričeli moledovati. Thomas je imel dolge tajne konference z ministrskim predsednikom. Ker pa ni mogel razveljaviti sklepa generalne stavke, niso niti malo hasnile njegove tepe besede. Stavka je postala zavrženo dejstvo.

Angleško delavstvo se gotovo ni lahkomisljno poslužilo dvojnega meča generalne stavke. Brez dvoma je moralo imeti tehtne razloge, kajti znano je, da nikdar ne stavi lahkomisljno vse na eno karto. Sprejelo je enostavno boj, ki mu je bil vsiljen. Že iz tega razloga je lahko prepričano, da bo deležno solidarne podpore delavskih razredov vseh dežel.

Boj, ki se je pričel v ponedeljek, bo imel najbrž dalekosežne posledice. Mogoče bo dovedel do obširnejšega razvoja evropskega delavskega gibanja ter se izkazal kot pionir na mednarodnem polju. Oči proletarskega sveta so v sedanjih trenutkih obrnjene na angleški delavski razred.

Poulični železničarji zahtevajo izboljšanje plač.

CHICAGO, Ill., 5. maja. — Štirinajst tisoč železniških motornikov in sprevodnikov je sklenilo zahtevati povišanje plač za pet odstotkov k maksimalni plači 80 centov na uro. Nova mezna lestevica naj stopi v veljavo, ko bo potekel dne 31. maja sedanjí dogovor med družbami in delavci.

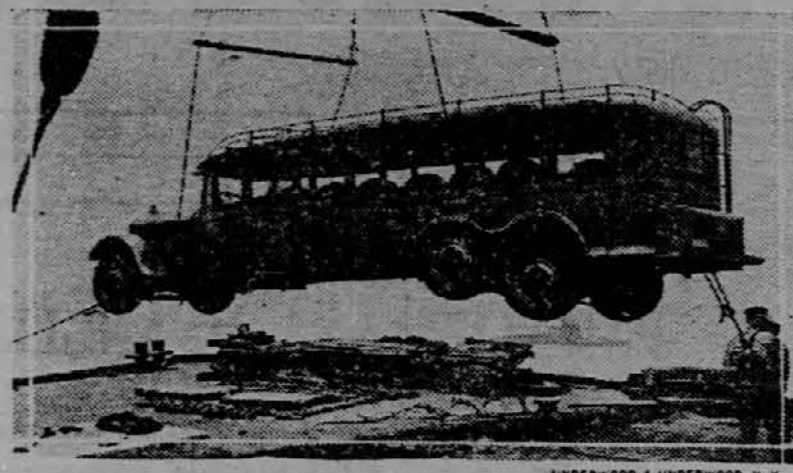
Nadalje zahtevajo bolniško podporo v znesku \$20 na teden ter \$1000 smrtnine.

Bethlen in Telecki kot priči v ponarejevalni zaroti.

BUDIMPEŠTA, Madžarsko, 4. maja. — Pri obravnavi proti ponarejevalcem francoskih frankov, ki se bo pričela dne 7. maja, bosta nastopila kot priči tudi sedanjí madžarski ministrski predsednik Bethlen ter bivši ministrski predsednik grof Paul Telecki.

Največjo senzacijo bo tvorila izpoved prince Vindigraeca, enega glavnih ponarejevalcev.

MODERNIZIRANJE SIRIJE

V siskih in afriških puščavah so se posluževali dosedaj kamel kot edinega prometnega sredstva. Kamalu bo pa kamele nadomestili moderni avtomobil. Slika nam kaže velik avtobus, ki so ga te dni poslali iz Amerike v Sirijo na krovu parnika "River Orentes".

Kampanja za Slov. Narodni Dom v Cleveland, Ohio.

Ves trgovski okraj slovenske nasebine tega mesta je praznično obložen. Po trgovinah, po restavracijah — povsod — drugega ne vidiš kot plakate, kateri te bodrijo k narodni zavesti, k podpisovanju delnice. Ceste so prepletene z vsakovrstnimi zastavami tako, da si človek misli, da gre tu za več stvari skupaj, ne pa samo za delniško kampanjo Slov. Nar. Doma. In temu je tako! Ob enem s kampanjo se vrši tudi konvencija Hrvatske Zajednice.

Rok kampanje je določen od 26. aprila do vključno 15. maja. Kaneso posojilo na S. N. P. J., katerega tor, kateri pobira podpise za delnice. Teh je toliko, kot komarjev poleti. Ne odkrižaj se jih toliko časa, dokler te ne prepričajo, da je najboljša stvar na svetu, postati delničar S. N. Doma v Clevelandu.

Ako kateri misli sem priti v tem času za delom, je boljše, da ne kajti pripravili ga bodo ob zadnji desetak. Pride naj vsakdo po zaključku te nenavadno intenzivne kampanje.

Kampanjo se vodi z namenom, da se refinancira S. N. D. Znižati hočejo obresti s tem, da prenese posojilo S. N. P. J., katere je obljubila dati 100.000 posojila po pet in pol procentni obrestni meri. Na delu za to refinanciranje je vse: posamezniki, podpora, pevski, dramatični, in sam Bog vedi še katera druga društva, trgovci, zdravniki, kontraktirji, sploh vse kar leze in gre, — mladost in staro — vse kar čuti slovensko! V srečanju zavest, da je Dom njih edino narodno in kulturno upanje. Tam imajo vse. Skoro vsa društva, skoro vse priredbe se shajajo in vrše v njem. Zavedajo se, da je njihov lasten razvoj odvisen od hitrega ali počasnega razvoja Doma samega.

Dom jim nudi najlepše priliko. Isti, oni pa delajo na to, da se prilike večajo od dne do dne od leta do leta. In to refinanciranje je velik korak naprej.

Na 35.000 Slovencev je razdeljena kvota komaj 125 delnic na dan. Te morajo kupiti dnevno, ako hočejo uresničiti idejo refinanciranja.

Le malo je tako srečnih ljudi, da lahko žive od samih obresti. Mnogo je pa takih, ki so si pomagali k udobnejšemu življenju z dohodki svojih prihrankov.

Tudi Vam se nudi taka prilika. Naložite prihranke varno pri nas na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

po
4%

Obresti vam prično teči že od prvega maja naprej.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PETORICA MATER VOJAKOV UMRLIH V CIVILNI VOJNI, ŠE DOBIVA POKOJNINO.

Že štirideset let je minulo, odkar se je zaključila Civilna vojna. In število veteranov iz te vojne, ki še živijo, se čim dalje bolj redi od leta do leta. Ni čuda, kajti vojak, ki je v najmlajši starosti vstopil v vojsko ob koncu vojne, bi sedaj moral biti 79 let star. Tem bolj čudno je dejstvo, da še danes živi petorica mater, ki dobivajo pokojnino radi sina, ki je umrl v Civilni vojni.

Starost istih sega od 96 do 102

let. Njih pokojnina znaša \$30 na mesec, kakor je bila vlada po Civilni vojni določila za matere, ki so izgubile v vojni sina, od katerega so bile odvisne za svoje vzdrževanje.

Dve izmed teh vpokojenk živi v državi New York, ena v Ohio, druga v Californiji in peta, nekdanja suženjka in mati sužnja, ki je vstopil v ameriško vojsko, je črnka, živeča v Alabami.

AMERIŠKA ZGODOVINA V MAJU.

I.

1. maja 1898. — MORSKA BITKA PRI MANILL. — Ko so se proti koncu devetnajstega stoletja Kurbanci uprli proti španjski nadvladi, so Združene države posegle vmes in napovedale vojno Španjski dne 18. aprila 1898. Azijsko brodogradnja Združenih držav je bilo tedaj zasidrano v Hong Kongu na Kitajskem pod poveljstvom komodorja George Dewey in se je tihoma pripravilo za vojno. Dewey je odplul s svojim brodogradnjem, preplul Kitajsko morje in po vojni 600 milj dospel ob ustje Manila zaliva, kjer je bilo zasidrano španjsko azijsko brodogradnje. Dne 30. aprila je ameriško brodogradnje vstopilo v ožino — Boe Grande —, ki spaja Manila zaliv z oceanom. Ob solnčnem zatoku je začela vojnja po ožini. Španjci so bili utrđili otoke sredi ožine in poskus foricirati ožino je bilo predržno podjetje. Dewey je bil prišel skoraj do konca ožine, ko so Španjci zapazili ameriško brodogradnje. Začeli so streljati, ali brez uspeha, kajti ob polnoči je bilo ameriško brodogradnje že na varnem v zalivu. Drugo jutro ob 5:15 je Dewey dal povelje poveljniku glavne ladje, da začne streljanje, in bitka se je pričela. Španjci so imeli 8 vojnih ladij, ne tako močnih, kot je bila šestorica ameriških ali poleg njih so imeli mogočne kopne baterije. Po dveh urah bitke so tri španjske ladje začele goreti. Dewey je ob 7:35 zjutraj dal povelje, da se streljanje prekine, in dal signal za zajutrek. Španjski generalni governer se je tedaj hudo zmotil. Misli je, da je Deweyovo povelje za zajutrek pomenjalo umikanje, kajti kdo je že kdaj slisal, da bi zmagovito brodogradnje prekinilo bitko radi zajutрка. Poslal je zato takoj brozjavko v Madrid, v kateri je naznanjal, da je španjsko brodogradnje prišlo ameriško na umik. Ali, kmalu po 11. uri zjutraj je Dewey dal povelje za nadaljevanje bitke. Španjci so se dobro držali, ali tekotom podruge ure se je ena španjska ladja za drugo pregrezila oziroma vsesla na plitvo. Ob 12:30 so Španjci razobesili belo zastavo; njihov brodogradnje je bilo popolnoma vničeno. Amerikanci so imeli le šestorico ranjenih.

6. maja, 1882. — PRVI ZAKON PROTI PRISELJEVANJU KITAJCEV. — Kongres je sprejel ta zakon po dolgi ostri agitaciji v Californiji, kjer so se kitajski delavci bili naselili v znatnem številu. Tekom desetletja 1850 do 1860 se je čez 41.000 Kitajcev izkrcalo v luki San Francisco. Kakih 6500 izmed teh se je kasneje povrnilo na Kitajsko, tako da je kitajsko prebivalstvo Združenih držav znašalo 1.1860 skoraj 35.000 skoraj vsi v Californiji. Nekoliko let je bilo javno mnenje prijazno Kitajcem, kajti delavcev je bilo malo in zlasti služničarji skoraj ni bilo mogoče dobiti. Do 1. 1870 se je kitajsko prebivalstvo za nadaljnjih 27.000 povečalo. Kmalu pa so se začeli pojavljati predsodki proti kitajskim priseljencem. Mnogi so trdili, da isti spadajo skoraj povsem k najnižjemu razredu kuličev, kitajskih težakov in da radi svojega nizkega standarda življenja morejo delati ob takih mezdah, ki pritisakajo mezde belokožnih delavcev. Povrh tega so bili deli mesta, kjer so živeli Kitajci, kup

nesnagne in prenatrpnosti. Ko je bil sprejet prvi zakon, ki je pripovedal priseljevanje Kitajcev, je bilo v Združenih državah čez 100.000 Kitajcev. Štirideset let kasneje je njihovo število padlo na 60.000. Priseljevanje Kitajcev je prepovedano in oni ne morejo postati ameriški državljani. Ljudje kitajskega izvira, rojeni v Zdr. državah, pa so ameriški državljani, ravno tako kot vsak drugi, ki se je tukaj rodil.

DRUGA NEDELJA V MAJU. — MATERINSKI DAN. — Dne 9. maja 1914 je Predsednik Wilson izdal proglas, s katerim je poveljal, naj javna poslopja in privatne hiše v druge nedelje maja razobesijo zastave "kot javni izraz ljubezni in spoštovanja za matere naše dežele". To je bila prva proslava Materinskega dne in od tedaj se je Mother's Day praznoval vsako leto. Tega dne ljudje navadno nosijo rdeče kličke, ako mati živi, in bele, ako je umrla. Otroci tudi obdarujejo matere s temi cvetličami.

Dne 10. maja 1775. — OSVOJITEV TICONDEROGA. — Nekoliko od jezer Champlain in George se nahaja vas Ticonderoga. L. 1775 so Francozi tu zgradili trdnjavo, ki je kasneje prešla v roke Angležev. Začetkom revolucije je bila vsa pokrajina okoli teh jezer postala bojno torišče. Dne 10. maja 1775 je mala tolpa revolucionarjev pod poveljstvom Ethan Allena presenetila angleško posadko in zahtevala, naj se poda. Ko je angleški poveljnik vprašal, v čem imenu zahtevajo, da se on poda, je Allen odgovoril: "V imenu velikega Jehove in Kontinentalnega Kongresa". Kontinentalni Kongres — prvi ameriški parlament — tedaj še sploh ni obstajal, ali, ko se je sestel, je sprejel ime, s katerim ga je Allen pokrstil. Fort Ticonderoga je prešel v roke Amerikancev.

13. maja, 1607. — Tega dne je bilo ustanovljena nasebina Jamestown v Virginiji, kakih 32 milj daleč od ustja reke James River, skoraj nasproti sedanjemu mestu Williamsburg. To je bila prva stalna angleška nasebina v Severni Ameriki. Ravno kot reka je bila nasebina tako pokrščena na čast tedanjemu angleškemu kralju James I. L. 1609 je bilo v Jamestownu 50 ali 60 lesenih hiš s cerkvico in skladiščem in je bil obdan od dolge palisade, 50 čevljev visoke. Dasi je ta nasebina bila glavno mesto Virginije do 1. 1698, se ni dalje razvila. Dandanes je ostalo le nekoliko razvalin in zgradili so pomol, da jih obvarujejo od nadaljnjega razruševanja s strani reke. Poleg cerkvenega stolpa in nekoliko nagrobnikov spomenikov tam še razvaline par hiš.

Ali vas koža srbi?

Nikdar ne prenašajte nadležne srbečice, pečice ali razburjenja kože. Zoper to je na razpolago dobro zanesljivo zdravilo, ki je preneslo preiskavo časa. Pojdite v bližnjo lekarno ter vprašajte za Severov Esko. To je izborni antiseptično mazilo, ki vam bo pomagalo takoj odpraviti to nadlogo. Ohladilo bo vso kožo, odpravilo srbečico, kakor boste lahko spali. Druge je ozdravilo, kajti bi vas ne. Nabavite si še danes skatlo ter jo imejte pri rokah. Cena 50 centov. Pri vašem lekarnarju. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Peter Zgaga

V Angliji se vrši strašna borba. Dve najmočnejši sili sta trčili druga ob drugo, tiskača druga v drugo ter se ne premakneta niti naprej niti nazaj, ker sta oboroženo enako strahovito močni.

Razredna zavest angleškega delavstva in neizprosna angloskega kapitalizma.

Kakšen bo izid? Kakeš bo konec?

Če bodo delavci poraženi, gorje delavcem po vsem svetu. Gorje delavcem v Združenih državah, kateri raso niti napol toliko zavestni kot njihovi angleški tovariši, dočim je ameriški kapitalizem vreden sodrug angleškega.

Baldwin in MacDonald. Zastopnik vlade in kapitalizma ter zastopnik milijonov delavcev, ki skušajo izboljšati svoj položaj.

Vlada ima na razpolago vojaštvo, mornarico, redne policiste, najete policiste in skebe.

Delavci razpolagajo s svojo zavestjo in vztrajnostjo.

Borba je resna in strahotna, četudi dosedaj še ni prišlo do prelivanja krvi.

Značilno pa je, da najbolj pošastna tragedija ne mine brez trohice humorja.

Najbrž so se kapitalisti kot tudi delavci naglas zakrohotali, ko so čitali dan pred izbruhom stavke: "Angleški pretolonaslednik je nemudoma odpotoval proti domu. Njegov brat, princ iz Yorka je dospel z aeroplanom v London".

V zvezi s tem, bi se dalo napisati zanimivo zgodbo o petem kolesu...

Neki profesor očita angleškemu kralju, da govori slabo in nepravilno angleščino.

To je navsezadnje stranska stvar. Saj takokakitako nima ničesar povedati. In če slučajno kaj govori, je lahko brez skrbi, da ga nihče ne posluša.

Angležinjo, ki je streljala na italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija ter mu odbila košček nosa, bodo poslali v blaznino.

Z norei se res ne izplača imeti opravka.

Kot je včeraj neki dopisnik omenil, dobivajo nekateri ameriški rojalci pisma naslednje vsebine:

"Pošlji mi denar za karto, da se bom udeležil Echarističnega kongresa v Chicagi. Tja se bom pripeljal ter kar lepo tam ostal".

Nekateri zbrahajo vzvisene ideje v svoje sebične namene.

Na oni strani ljudje, ki pisarijo rojakom taka pisma, na tej strani pa Koverta & Company.

V Downtownu so srečali rojaka vsega razpraskanega in krvavega.

— Za božjo voljo, — so rekli prijatelji, — kaj ti je? Kdo te je tako strašno zdelal? Ali hočeš, da te odpeljemo domov k ženi?

— Ne, ne, samo domov ne. Od doma namreč prihajam.

Statistiki so dognali, da poje Amerikanec na leto 155 funtov mesa.

Poročilo pa ne omenja, če so v to vštete tudi frankfurciarice.

Henry Ford je velik zagovornik prohibicije. To je povsem nemavno.

Ko se človek butlegarije loti, ima ponavadi komaj toliko denarja, da si nabavi second hand Fordovo karo.

Ze po treh ali štirih mesecih pa z butlegarijo toliko profita, da lahko kupi najkrajše Fordovo Lincoln karo.

Pater Koverta Hudé-tu: "Sekten habt ihr mich verstanden. Sektan auch verstand ich euch —"

Hudé patru Koverti: "Doch als wir im Mist uns fanden, da verstanden wir uns gleich".

Miguel Cervantes:

Tatinska bratovščina

(Nadaljevanje.)

— Tako me je napravil ta nehrvažni Repolido, ki se ima meni več zahvaliti nego materi, ki ga je rodila! — je povzela. In zakaj, mislite, je to napravil? Kaj menite, da sem mu dala kak povod? Vraga sem mu dala! Ampak v igro se je bil spustil, baraba, in je izgubljal, pa je poslal tistega svojega lepega brata Corbilla po trideset realov k meni, jaz pa se mu poslala samo štirindvajset, ki sem jih zadlužila s tolikim trudom in znojem, da mi Bog gotovo izbrise precej mojih grehov zanje. No, on ni bil vtopen v svojo neumno glavo, da moram ineti ravno toliko in da mu le nalašč kaj skrivam, pa mi je tako plačal moje plemenitost in dobroto. Davi me je mamreč vleklo na polje za kraljevskimi vrta, me slekel v tistem oljčnem gozdu ter me s pasom, ki mi ni niti železne zaponke smel — o, da bi ga za to čimprej videle v verigah in železu! — tako pretopel, da sem obležala kakor mrtva. Mislim, da so za resničnost tega, kar pravim, dovolj jasne pričevila, ki jih vidite na mojem ubogem telesu.

Na to je spet vzdignila svoj glas in spet vpila po maščevanju, ki ga ji je Manipodio spet obetal; pridružila pa sta se mu tudi oba grdava.

Tudi Gananciosa se je trudila, da bi jo potolažila. Vzela je njeno roko v svojo ter ji rekla, da bi prav rada dala enega svojih najljubših nakitov, če bi se kaj takega pripetilo njej z njenim ljubikom. — Zakaj vedeti moraš, sestra Cariharta, če se ne veš, — je rekla, — da kadar te kdo rad ima, te tudi rad tepe. In da je ravno znamenje njih ljubezni, če nas te kanacije tepo, suvajo in brezjo. In zdaj mi razodeš se eno resnico — pri vsem, kar ti je ljubo, te rotim! — ali te Repolido potem, ko je pretepel in nabunkal, ni poskušal potolažiti s kako lepo besedo ali s kakim poljubom?

— Samo z enim! — je vzklila Cariharta. — Tisoč mi jih je hotel dati! In prst z roke bi si bil odsekal, če bi bila hotela iti z njim na njegov dom. Zdelo se mi je celo, da je imel vse solzne oči, ko me je bil zabil.

— Ni dvoma, — je povzela Gananciosa, — in gotovo je jokal iz golega usmiljenja, da te je napravil takošno, Zakaj, ti moški v takih slučajih še niso dobro izvršili svoje grdobije, ko jih že obide klet. In boš le videla, sestra, če te ne pride tu sem iskat, še preden se razidemo. Ponižen in krotak kakor jagnje te bo prosil odpuščanja za svojo pregreho.

— A ne bo ga prestopil praga, strahopetni falot, — se je oglašil Manipodio, — če prej ne dokaže očitnega kesanja za toliko hudobijo! Kako se je le mogel predrežiti, da položi svoje tace na Carihartin obrazek in njene ude, ko je vse tako nežno in mično na njej da se ji more primerjati samo še naša Gananciosa — zakaj bolj laskavo se ne morem izraziti.

— Oh, — ga je tu prekinila Julijana, — ne obsojajte ga nemarneža tako, blagorodni gospod Manipodio! Čeprav je matopridnež, da mu ga ni para, ga vendar ljubim bolj od svojega lastnega sra. In dušo in telo so mi preobrnile žlahtne besede, ki mi jih je izrekel prijateljica Gananciosa. In Bog naj mi pomaga, če ga ne grem takoj poiskati!

— Če hoče poslušati mene, tega ne boš storila! — jo je ustavila Gananciosa. — Zakaj potem se ti le še bolj razporepi in prevzame in bo delal s tabo kakor mačka z mišjo. Le mirna ostani, sestra, v najkrajšem času ga boš videla tako skosnega, kakor sem ti že rekla! Če ga pa ne bo, mu napišemo in pošljemo par verzov, ki mu poidejo naravnost pod kožo!

— O, — pa še koliko bi mu imela pisati, — je rekla Cariharta. — Jaz bom pa napravil, če bo treba, — je rekla Manipodio.

In čeprav nisem bogve kakšen pesnik, mi vendar ni nič lažjega, nego da si zavijam rokave in vržem v par minutah kakih dvatisoč verzov na papir. In če se nam bo zdelo, da jim kaj manjka, imam za prijatelja nekega brveca, ki je velik pesnik in ki jim, kakor bi trenil, naravna kosti. — Ampak najprej končajmo, kar smo začeli: ta zajtrk! Vse drugo pride potem samo po sebi!

Julijana je radevolje ubogala svojega poglavarja, in tako so zopet vsi nadaljevali svoj gaudeamus. In kmalu je pokazal koš svoje dno ter je odgovoril tudi meh. Zakaj stavec sta bila brez koea, mladenič na žive in mrtve, ženske pa, dokler je bilo še kaj mokrega.

Potem sta stavec izrekla željo, da bi šla, in Manipodio je privolil, naročivši ji, naj pride točno jutri, kar bi opazila za zadnjo koristnega in primernega. Obljubila sta, da se ni treba bati in sta se poslovila.

Rineonete, ki je bil že od naračave radoveden, je prosil najprej dovoljenja, ali sme govoriti, potem pa je vprašal Manipodija, kako moreta biti bratovščini na kakšno korist dva tako stara, počasna in čudna človeka. Manipodio mu je odgovoril, da nosita dva stavec pri njih ime čudov ali bezzavne, in da obstoji njuna služba v tem, da hodita ves dan po mestu in bezgata, katero hišo bi potem ponoči lahko malo potipali. Kakor tudi, da zasledujeta take, ki nosijo denar iz menjalnic in kovance ter ugotovita, kje so ga dvignili in kam ga spravili.

Čim sta iztaknili to, imata izmeriti debelost zidov dotične hiše, in določiti najprimernejše mesto, kjer se lahko zid navrtja in odpre. Skratka, so ti ljudje, če ne bolj, vsaj toliko potrebni, kakor drugi iz bratovščine; in da zato dobivajo od vsega tega, kar se pridobi po njih zaslugi, kar celo petino, kakor Njegovo veličanstvo od najdenih zakladov. In da so to pri vsem tem tudi zelo pošten in spoštovani možje, ne samo povsod priljubljeni in na dobrem glasu, ampak tudi Bogu in lastni vesti poslušni, ker vsak dan z največjo pobožnostjo opravijo sveto mašo. Med vsemi temi možmi pa se še posebno dlakajeta ta dva, ki sta ravno odšla, ker se zadovoljita tudi z manjšim dobičkom nego bi jima šlo po tarifi. Potem sta še dva druga, ki sta težaka; ta dva sta po svojem poklicu vsak hip v drugi hiši in poznata rhode in izhode po vsem mestu ter lahko presodita, kje se da kaj napraviti in kje ne.

— To so pa res sami biseri! — je rekla Rineonete. — In Bog ve, čim bolj me skrbi, da bi bil tudi jaz tako odlični bratovščini v kako korist!

— Bog je vedno naklonjen blagim željam! — je odgovoril Manipodio. Ravno tu so spet klicali na vrata, in Manipodio je šel, da pogleda, kdo je.

— Odprite, gospod Manipodio! Jaz sem, Repolido, — je odgovorilo od zunaj.

Ko je zaslislala Cariharta ta glas, je zagnala svojega do neba in zakričala:

— Ne odpirajte mi, vaše blagorodje, gospod Manipodio! Ne odpirajte temu tatpejskemu mornarju, temu tigru iz Okajne!

No, Manipodio je vseeno odprl. Čim pa je Cariharta to opazila, je planila na tace ter stekla v sobo s ščiti, zaklenila za seboj vrata ter znotraj s silnim glasom vpila:

— Rešite me tega zločinskega obraza, tega rablja nedolžnosti, tega strašila plahih golobie!

Manipodio in njegov tovariš sta držala Repolida, ki je hotel na vsak način vlomiti k Cariharti. Kolje videl, da ga ne izpustita, je rekel od zunanja:

— Nehaj, nehaj, trmice! Lepo te prosim, pomiri se, saj si moja! In saj bova tako kmalu mož in žena!

— Jaz tvoja žena! — je odgo-

vorila Cariharta. — Glej, glej, na kakšno strunice je začel zdaj brenkati, lump! Toda povam ti: rajša nego tebe in prej od tebe bi vzela mrliča iz mrtvašnice!

— Pojdi se solit! — je rekel Repolido. — In končajva! Zakaj jaz sem že sit teh komedij! In pazi, da ne bom zastopil toliko časa govoril in se poniževal! Zakaj prav tisti, ki ti jih je nametal enkrat, stoji tu pred vrati, in če mu zleže jeza v zvonik, bo druga mlitava huša od prve! Pomiri se, ti pravim, in pomirimo se vsi ter ne kuhajmo hudičev kosila!

— Jaz bi vedela tudi za večerjo zanj, če tebe vzame, da te ne bo nikoli več pred moje oči! — je odgovorila Cariharta.

— Ali vam nisem rekel? — je dejal Repolido. — Bogme, meni tu diši po nečem, gospa petelinovka na stolpu! Treba je nositi robo samo na vrh strehe, pa kmalu ne bo kupea!

— V svoji prisotnosti ne trpim zbadanj! — se je tu oglašil Manipodio. — Cariharta bo sicer odprla, toda ne radi kakih groženj, ampak iz ljubezni do mene! In vse bomo lepo uredili; zakaj prepri med takimi, ki se ljubijo, so le začetek tem večjega veselja. Čuj, Julijana, ljuba deklica, Cariharta moja, pridi ven, meni na ljubo, ki bom skrbel, da te bo Repolido na kolenih prosil odpuščanja!

— Če smemo pričakovati kaj takega, — je rekla Escalanta, — smo vsi za to in vsi prosimo Julijano, naj odpre.

— Ali naj bi to pomenilo, da sem se sramotno vdal in da gre to na račun moje časti, — je rekel Repolido. — Če je tako, se ne bi predal armadi samih Svicarjev! Če pa je samo Cariharta na veselje, nisem samo pripravljen, da upognem svoje školeni, ampak da si njej v zabavo zabijam žebelj skozi čelo.

Na te besede sta se Manfredo in Chiqueznaque glasno zasmejala. No, Repolido je mislil, da se smejeta njemu in se je nepopisno razsrdil.

— Kdorkoli bi se smejal ali samo mislil smejati se temu, kar ima Cariharta z menoj ali pa jaz z njo, ta laže, pravim! In bo lažal, kadarkoli se bo smejal ali pa mislil smejati se, pravim še enkrat! — je rekel Repolido.

Chiqueznaque in Manfredo sta se ozrla zdaj s tako strašnimi pogledi nanj, da je Manipodio takoj spoznal: če ne preprečim jaz, bo reč slabo končala! Stopil je torej med nje in rekel:

— Nobene take besede več, enjena gospoda! In če vam silijo na dan, potisnite jih za zobe! In ker te, ki so padle doslej, še ne segajo do pasa, kakor se pravi, naj bo s tem stvar končana.

— Mislim, da se s prijateljem ne motiva, če misliva, da taki opomini niso in nikoli ne bodo veljali mama! — je odgovoril Chiqueznaque. — Če bi pa kdo mislil, da so nama namenjeni, ga opozarjava, da jo poznava pesmice, ki se poje na ta tambur!

— Poznamo tudi mi to pesmico, — je odgovoril Repolido. — In če bo treba, poigramo tudi še s kastanjetami zraven! In zdaj še enkrat ponavljam: kdor misli, da se bo z mano norčeval, laže, in kdor je drugega mnenja, naj stopi z mano, da z mečem v roki pokaže, ali je mož in ali je govornik, kar je govoril!

S temi besedami se je odpravil proti izhodu.

Vse to je poslušala tudi Cariharta, in ko je slišala, da bo Repolido jazen oditi, je planila ven in rekla:

(Dalje prihodnj.)

Zatvorjenje petih bank v Iowi.

NEW HAMPTON, Ia., 5. maja. Pet bank v Bassett, Jonia, Fredericksburg, Elma in New Hampton je bilo zaprtih vsled odredbe ravnateljev. Naval na banke povzročil od napačnih govorice, je napotil ravnatelje, da so zaprli začasno banke. Glavni predsednik Schaffer pa je izjavil, da so vse te banke solventne in da bodo izplačale ves denar, ki ga hočejo vlagatelji.

Odrejena bo takojšnja reorganizacija vseh teh bank.

Italija in Tripolitani.

Znani orientolog Alois Musil piše pod tem naslovom v čeških listih:

Prvotno je hotela Italija zasedati Tunis in je zato zamerila Franciji, da jo je ta leta 1881 prehitela. Ta jeza je bila tudi eden vzrokov, da se je Italija leto dni kasneje priključila centralnim državam. Koncem devetdesetih let se je skušala Francija približati Italiji in v tajnih pogodbah z dne 14. decembra 1900, 19. januarja 1901 in 1. novembra 1902 je uredila, kolikor je bilo sploh mogoče, vsa sporna vprašanja med njo in Italijo. V zadnji tajni pogodbi je Francija pristala na to, da zasede Italija Tripolis zadnjo provinco, ki je še ostala Turčiji v Afriki. Italija je čakala na ugodno priložnost, ker pa te ni bilo, je v oktobru leta 1911 poslala kratkoročno svoje brodoge pred mesto Tripolis, ki ga je 16. oktobra tudi zasedla. Dne 15. novembra je nato Italija proglasila aneksijo vse provinc.

Prišli so se krvavi boji, v katerih je bila Italija zmagovita in do konca leta 1914 je osvojila dve tretjini provinc. Od 24. februarja 1912 se imenuje Tripolis Libija in se deli v dve provinc: Tripolis, ki meri 900.000 kvadratnih kilometrov in ima okoli 550.000 prebivalcev, ter Kirenaika s 500 tisoč kvadratnih kilometrov in 225 tisoč prebivalci. Od prebivalstva je okoli 200.000 Arabcev in 136 tisoč hamitskih Berberov, ostali pa so mešanec. Dežela sama je godna za poljedelstvo samo v 100 kilometrov širokem pasu ob obrežju, ker samo tu redno dežuje. Ker pa je tudi mnogo močvirnatih krajev in mnogo kraškega sveta, zato je tudi v tem pasu poljedelstvo le silno težavno. Italija pa vseeno upa, da bi mogla s par sotisoč izseljencev spremeniti te kraje v cvetočo deželo. Enake namre je gojila Italija tudi glede kolonije Eritreje, toda vse te namde so se izkazale za napačne. Historično dejstvo je, da je bila nekoli v Libiji, zlasti v Kirenaiki, cvetoča kultura, toda ta ni bila posledica naravnih bogastev, temveč grške kolonije, temveč živahne trgovine, ki se je vodila med osrednjo Afriko in Sredozemskim morjem. Danes pa gre trgovina za osrednjo Afriko po drugi poti in karavane, ki gredo danes skozi Kirenaiko so le žalostne senice nekdanje veličine. Italija pa rabi poljedelske zemlje in tisoči italijanskih izseljencev, ki danes obdelujejo južno-afriško zemljo, bi mogli tekom let tudi v Libiji pričakovati bogata polja, pod pogojem, da bi bilo življenje in imetje varno. To pa še ni do danes doseženo.

Koncem leta 1914 je izbruhnila v Libiji splošna vstaja in spomladi leta 1915 so imele italijanske čete v svojih rokah samo mesti Tripolis in Homs. Njih sreča je bila, da je prišlo v rodbini velikega mojstra vsemogočnega reda Semisov do razpada in da je mladi Mohamed Iris in Mahdi iskal podpore pri Italijanih proti svojem stricu velikemu mojstru Ahmed aš Šerifu, ki je bil za popolno oprostitev dežele od Italijanov. Idris al Mahdi je dobil od Italije podporo in koncem leta 1918 je bil Ahmed aš Šerif prisiljen, da zapusti Libijo, nakar je bil mladi Idris al Mahdi od prejšnjega dela Semisov priznan kot veliki mojster. Da svoje stališče utrdi, je bil pripravljen priznati italijansko nadoblast pod pogojem nacionalne avtonomije.

Dne 1. junija 1919 je Italija priznala tako Tripolitani kot tudi Kirenaiki avtonomno ustavo z lastno parlamentarno vlado. Dne 25. oktobra 1920 pa je v takozvanem Regima dogovoru imenovala Mohameda Idris al Mahdi za avtonomnega kneza vzhodne Kirenaike z glavnim mestom Asdabije. Domačini pa s tem niso bili zadovoljni in so sklicali neke vrste narodno skupščino, ki je proglasila dne 29. julija 1922 Idrisa ali Mahdi za vladarja vse Tripolitani in Kirenaike in ki je obenem pozvala vse prebivalstvo na upor proti Italiji. Ko je Mohamed Idris izvolitev sprejel in s

tem prelomil Regima dogovor, je Italija koncem aprila 1923 preklcala vse pravice Tripolitani. Prestolnica Idrisa Asdabije je bila zasedena in mobilizirana vojska, da zopet osvoji vso provinco. Tedaj započeti boji danes še niso zaključeni.

Italija je v petnajstih letih svojega vladanja v Libiji zgradila tisoče kilometrov novih cest in stoletne kilometrov novih železnice in je mnogo storila tudi za poljedelstvo in higijeno. Če ne odgovarjajo doseženi uspehi porabi nemu trudu, je vzrok v nestalnosti upravnih metod. Od konca leta 1911 pa do začetka leta 1922 je bilo v Libiji 12 generalnih guvernerjev in od tedaj so prišli zopet četi. Vsak generalni guverner hoče na drug način osrečiti provinco. V Libiji je nad 16.000 domačih židov, ki posredujejo trgovino med mohamedenci in evropskimi kristjani in ki bi mogli biti močna opora za italijanski gospodarski vpliv.

Rodbinska drama v Ogulinu.

Pred sodiščem v Ogulinu se je odigral epilog krvave rodbinske drame, ki je zahtevala dve človeški žrtvi.

Seljak Mile Kosanović je bil od nekdaj razburljive narave. Ko je še živel njegov pokojni oče, se je z njim vedno prepiral radi zemlje, zakaj trdil je, da mu je dal oče premalo, oče pa nasprotno, da je dobil preveč. Primerilo se je celo, da sta se oče in sin stepla in tekot prepira je stari Kosanović streljal na sina. Mile je zato svojega očeta tožil. Med razpravo pa je stari Kosanović umrl. Po smrti očetovi je Mile nadaljeval prepir s svojo mačeho. Hotel je del vrta, ki ga je pokojni Kosanović zapustil, svoji ženi, zase. Mačeha seveda ni bila voljna deliti svoje posesti. Nekega dne je Mile prišel k njeni hiši in razsekal plot, ki je mejil mačehin vrt. Inel je zato opravka z orožniki in sodiščem. Mačeha je vrt kmalu znova ogradila.

Pretekle dni je prišel Mile na vse zgodaj v sadovnjak ter pripeljal s seboj cel voz količkov. S količi je ogradil del vrta, katerega je hotel zase. Nato se je odstranil.

Med tem je prispela na vrt mačeha ki je ograjo, katero je napravil Mile, porušila. Ko je to Kosanović videl, je v divji jezi potegnil samokres in trikrat ustrelil na svojo mačeho Sofijo. Ta je kmalu nato umrla.

Razjarjen je nato Mile navlil na svojo sestro Milko in jo s sekuro udaril trikrat po glavi, da je kmalu nato umrla.

Pri razpravi je podivjani zločinec svoja dela priznal. Radi svoje mladosti je bil obsojen samo na 10 let težke ječe, v nasprotnem slučaju pa gotovo ne bi ušel vešalom.

SEMENA

V zalogi imam najboljša jugoslovanska in ameriška, poljska, vrtna in cvetlična semena.

Pišite takoj po brezplačni semenaki cenik.

Blago pošiljam poštne prosto.

MATH PEZDIR,

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Gledališče-Glasba-Kino

"THE VAGABOND KING".

Zadnji čas je postal Casino "Pesem vagabundov", ki jo po Theatre cilj vseh Newyorčanov. Tam namreč predstavljajo opere. Russell Janney "The Vagabond King". To je krasna opereta, najbrž najboljša, kar se jih je dve leti prej konec vojne.

kaj predstavljajo v Ameriki. Iztotako je tudi krasna "Only a Rose" ter "Huguette Waltz", ki ga poje Jane Carrol.

Gledališče je vedno nabito do zadnjega kotička. Igra je krasno zasnovana, godba je izvrstna, igralci dovršeni.

Oglejte si to opereto, in ne bo vam žal.

UVIDITE NOŽU

Bolečine v križu so morda brez pomembne, toda če ne odnehajo, te dosti vode ter poskušajte Gold Medal Haarlem oil capsules (oribol, neprebavo, nespečnost — odvajalni mirilec). Delujejo kot nevarna v slučaju bolezni na ledicah ali mehurju. Kar smatrate danes za malenkost, bo mor-

GOLD MEDAL
HAARLEM OIL CAPSULES

Poglejte za ime Gold Medal na vsnjavi in zlati škatli. Zavrinite nadomestila. V prvovrstnih lekarnah 35c, 75c, \$1.60.

POZOR!

Z ozirom na številna vprašanja, ki jih prejemo glede pošiljanja denarja, smatramo uместno naglašati, da izvršujemo denarna nakazila ne samo v stari kraj, ampak tudi iz starega kraja sem. S pomočjo svojih zvez lahko vnovično hranilne knjižice, dobroimetja pri bankah in zabeležkih ter razne terjatve, ki jih imate v starem kraju v tamošnjem denarju ali v dolarjih. Vnovčenje in prenos denarja traja približno en mesec.

Kakor v vseh ostalih poslih obrnite se tudi tozadevno na zanesljivo —

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE
s parnikom "PARIS"
22. maja 1926.

Potnike bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane. Pazil bo na prtljage in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brezskrbno potovali.

Na razpolago imamo poseben oddelek za naše potnike, najboljše kabine v sredini parnika z 2, 4 in 6 posteljami.

Vozni list dane do Ljubljane \$116.77 z vojnim davkom in železničarjem vred, za tja in nazaj pa samo \$206.00 in \$5.00 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kdaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni z vožnjo, kabinami, hrano, postrežbo, sploh z vsem tako, da so ta parnik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potovali, naj se obrne za pojasnila čimprej na:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

9

(Nadaljevanje.)

— Rada bi videla enkrat tako žensko, — si je mislila ter se nasmehnila, ko se je spomnila, da se je Ter Velpa tekom večera večkrat z obžalovanjem ozrl vanjo.

Prvikrat se je zgodilo, da jo je misel na to veselila.

*

Dr. Šrat se je hotel napočiti domov, ko se je spomnil, da bo mogoče našel v svoji stalni gostilni prijatelje, če že ne drugega pa vsaj svojega prijatelja Lenca, s katerim je že večkrat razpravljalo o slučaju Konrida. Razboriti zdravnik se je že davno prepričal, da ima v tem slučaju opravka z neozdravljivo duševno boleznijo, koje razvoj je bil odvisen od časa in okoliščin, dočim ni bilo niti misliti na popolno ozdravljenje. Vedel je, da bo polagoma razdražljivost bolnika narasla do neznosnosti, da se bo povečala zloba njegovega značaja in da ga ne bo končno smatrali za nič drugega kot nevarno žival.

In poleg tega moža ta ženska!

Z grozo je zdravnik na ta zakon, ki je moral biti od prvega početka neznosen in ki se je moral polagoma razviti v pekló kot si ga hujšega ni mogoče misliti.

Kaj jo je pač moglo napotiti, da je vzela tega moža, v katerem je videl vsad njegovega lastnega spola od strasti razjedenega, bolehnega stareca, čeprav ni bil še star; tega človeka, kateremu ni bila sveta nobena stvar več na svetu in kateremu je bilo čitati na obrazu duševni in telesni bankerot. Ali jo je premagal le denar?

— Nikakor, — si je rekel povsem odločno.

Ko je stopil v gostilno, ni našel nobenega znanca več ter sedel v kot.

Dosedaj je vedno pobožno domneval, da živi v sren vsakega človeka, svarilce, sodnik in svetovalec, kateremu je treba slediti, če hoče biti človek varen. Svet v splošnem imenuje ta glas vest, a dr. Šrat je imel glede njega povsem lastne misli in nazore. Prepričan je bil, da more ta glas včasih odobriti tudi krivice, če je mogoče imenovati namen dobrim in plemenitim. Kaj pa je pravzaprav do tro in zlo? Odkod prihaja? Kje se končuje? Meja med tema je tako fina, tako lahko izbrisana, tako odvisna od tega, kar nas vodi, da se zdi enemu pravico to, kar se zdi drugemu krivica.

Pogosto je že razmišljal o tem, kje se prične pojem "zlo", a ni mogel priti do nečnega zaključka.

Na temelju svojih dolgih razmišljanj je prišel do zaključka, da je naravnost srčasta, da ni najti v času, ko je toliko postav, niti ene ki bi prepovedala zakone med takimi ljudmi, ki naj bi tvorili zaščito za mladost ter oviro nečednih strasti starosti. Vseled tega se ni niti malo čuditi, če je postajalo v njem vedno večje sočutje z žensko, ki je tako potrpežljivo in tako ponosno, vsaj na zunan, nosila težko breme, katero ji je naložilo življenje ter ostala pri tem zvesta svojemu možu.

*

Kot pri vseh moških, ki preživljajo svoje dni v napornem, odgovornem delu, so bili tudi njegovi občutki močnejši, največji in boljše kot pa občutki drugih, ki se klanjajo ženskam. Ni pa se še zavedal, da se je umaknil občutek sočutja drugemu, močnejšemu občutku, ki ga ni izpustil ter popolnoma obvladal njegovo mišljenje. Dr. Šrat se je napotil proti domu, kajti pivo mu ni ugajalo brez družbe.

Zunaj je prenehalo snežiti in iza temnih oblakov se je prikazala luna. Pred seboj je videl tri dva moža, v kojih enem je spoznal princa, v drugem pa slikarja. Nehote se je polastilo zdravniška čustvo odpora, kot takrat, ko je videl Vero v njegovih rokah.

— Nikak mož! — si je mislil, ko je zaostal, da se ne približa obema. — Lep dečko, ki se pač igra, a v njem ni ničesar utrjenega. In take moške ljubijo ženske najbolj! To je skoro nevrjetno!

Pri tem pa je mislil tudi na sliko, ki je ugajala tudi njemu in je zmalal le glavo nad umetnikom, ki se mu ni zdel prav nič simpatičen. Kmalu nato je zavil v neko stransko cesto.

Prine Filip in Ter Velp sta šla počasi naprej. Sestala sta se na stopnicah in ker je prenehalo snežiti sta sklenila iti peš.

— Herskot mi ugajajo, — je rekel princa, — res, ugajajo mi. Hlišna gospodinja se zna igrati z družbo ter kazati pri tem svoje lepe noge. Gospa Konrid je pa povsem drugačna.

— Dama je zelo lepa, — je rekel Velp, kateremu ni prijalo, da se je obrnil pogovor v to smer.

— Zelo lepa, a kot kip, brez krvi in življenja. Ženske, ki diše na sto korakov po čednosti, so mi naravnost ostudne. Danes zvečer me je razžalila. Ob naslednji priliki se ne bom tako razvnel.

— Brez potrebe, kot mi je gospa Herskot večkrat nujno sporočila.

— Ha, — je menil princa, — če hočem biti pošten, je gospa Herskot kljub svojim maniram in svojemu obnašanju mrzla kot pasji gobec, a gospa Konrid ima, kljub zunanji mrzlosti gorko srce in če bo to enkrat prebujeno, ne bo vedela sama, kam jo bo privedlo.

— Gospa Konrid res ne izgleda kot da ima gorko srce, — je menil Henrik Ter Velp, ki se je na tistem smejal modrosti mladega moža.

Prine je obstal.

— Ali res ne? No, vi umetniki ste v vsakem slučaju neke vrste dušeslovci. Ali verujete v velike, žalostne oči? Meni se zdi, da iščejo tolažitelja. Moja smola je, da ne padejo name, a to je prav pravilno s stališča navadnega razuma. Dama družbe, — saj me razumete, da ima to pogosto kaj neprijetne posledice, kajti take vezi postanejo polagoma prenučne. Vi pa ste umetnik in rečem vam, da bi poskusil svojo srečo. Navdušuje se za vašo sliko in to pomenja prvi korak.

— Torej mi hočete nuditi pristo pot? — je rekel slikar, očividno poročljivo.

— Ali poznate moža? — je vprašal princa.

— Nimam časti.

— Čast bi bila mogoče, a nikako veselje, — je odvrnil princa. — Le ene stvari ne morem razumeti še dosedaj, kako more vzeti taka ženska moža izključno le radi denarja. Vse hočem oprostiti, vsako neumnost in celo zločin, če je izvršen iz ljubezni, a ta hladni proračun, vsled katerega se mora prodajati ženska vsako minuto, tega ne razumem nikakor.

— Ne poznate beže in pomanjkanja in tudi ne sile majnih okoliščin, — je odvrnil slikar zamišljeno. On, kateremu je bilo razkošje najnujno potrebno za življenje, je smatral revščino za nekaj podlega, nizkotnega, česar se mora človek iznebiti za vsako ceno.

Hvala Bogu, revščine ni poznal. Njegove slike so ugajale, dobival je zanje čedne cene in tako je lahko živel udobno naprej kot je

French Line
Compagnie Générale Transatlantique
FROM COVERS RICE TO COVERS DICE

SAMO ŠEST DNI PREKO
Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE
FRANCE 15. MAJA
PARIS 22. maja.
HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE
Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2.
4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE

bil navajen. Ko pa se je poslovil od princa ter šel sam proti domu, mu je stopila slika Vere čudovito jasno pred oči in želel si je, da jo zopet, kmalu zopet vidi ter se naslaja na njeni lepoti.

Četrto poglavje.

Od onega večera pri Herskotovih je poteklo več kot štirinajst dni, katere je preživel Henrik v čudnem razpoloženju.

Sprejel je vsako povabilo, katero je dobil med tem časom, vedno v tistem upanju, da bo našel tam Vero. Dvakrat je obiskal gospo Herskot. Prvič ni bilo doma, a drugič je zadel tam na veliko družbo, a one, katero je iskal, ni našel nikjer. Le enkrat, povsem mimogrede, je čul od Hilde, da je njen stric bojan.

Ker je v takih slučajih vedno opaziti, da človek pozabi, se je Henrik dejanski vdal dejstvu, da ni mogla slika Vere izginiti iz njegovega spomina. Ali je bila kaj drugega kot lepa ženska, kot jih človek sreča takina pogosto? Njegovo srce je vedno burno utripalo, njegova kri je bila vedno poželjiva, a po preteku kratkega časa je izginila opojnost in ostalo ni nič drugega kot hladno iztreznjenje.

O vsem tem je razmišljal, ko je sedel v svoji delavnici ter zrl na kartone, ležeče pred njim, ki so vsi nosili poteze onega ženskega obraza.

— Norec sem, — si je mislil ježno, — Nemogoče je predstavljati si njen obraz. Vsega je kriv princa, s svojim prisnojenim govorjenjem.

Prijel je zopet za svinčnik ter pričel risati. Vse se mu je posrečilo, a vedel je, da ne more dati očem izraza, ki ga je očaral.

— Izgleda kot ena krščanskih mučenice, — si je mislil, ko je nehajl risati. — Krasna slika bi bila, če bi jo naslikal v areni, stoječo sredi peska in lačnim tigrom pred njo, pripravljanim na skok. Princa pa si domišlja, da iščejo njene oči tolažnika.

Potislil je svinčnik med zobe ter pričel vnovič razmišljati.

— Seveda, on jo pozna dalj časa kot jaz, pozna njene razmere in mogoče tudi njeno naravo. Vzela je moža, ki ne izgleda posebno mikaven, kot sem izvedel, radi denarja in to ne priča o posebno idealnem življenjskem nazoru. Naj bo kot hoče. Ta ženska me muči ter mi zagrenja življenje. Ko jo bom zopet videl, bo polagoma izginil čar in našel bom zopet svoj mir.

A kako? — Dosedaj ni bil še nikdar v zadregi, če je hotel uresničiti svoje želje. Vedno je našel na tisoče poti, ravnih in vijugastih, da dosepe do svojega cilja. V vseh teh slučajih je nasprotna stran želela isto ali se vsaj ni ustavljala. Ko pa se je spomnil dejstva, da je oni večer v njeni navzočnosti dvakrat umolknil, brez vsake potrebe, mu je vpadel pogum. Ne, ona ni bila kot druge ženske in mogoče ravno radi tega mu je ugajala.

Vrgel je skico na stran, legel na divan ter pričel razmišljati o vseh ženskah, o katerih je domneval, da jih je nekoč ljubil v svojem življenju. Bila jih je cela vrsta, a vendar se mu je zdelo, da še ni nalezl na pravo. Vse so si bile podobne, lepe, nežne, udane, slabotne in vedno zelo zaljubljene, a kljub temu ni dosti cenil teh bitij. Gospa Konrid se mu je zdelo povsem drugačna.

Par dni pozneje je prišel do prepričanja, da ne more iti stvar tako naprej.

Ni ga sicer pozvala, naj jo obišče v njenem stanovanju, a v njem je postala radovednost glede okolice, v kateri živi, večja kot treznj razmislek. Mogoče je že sama čakala na njegov obisk ter se na tistem čudila, da se je obotavljal cele tri tedne. Mogoče, — vsaj domneval je tako. — Pripravljen je bil celo priznati ji, da ga je zasledoval spomin nanjo kot vampir. Ali si je sploh mogoče misliti, da bi bila kaka ženska huda vspricho takega priznanja? In razvnetega, ali ni bil on Henrik Ter Velp? Ali ne pomenja njegovo ime ničesar? Ali ni bil povsod dobro sprejet kot gost?

(Dalje prihodnjič.)

Orel pripoveduje...

(Pravljica iz "Tis oči in ene noči")

Nato sem nadaljeval svojo pot in sem letel vse dotlej, da sem dospel v deželo izobilja. Preletel in pregledal sem vso: bila je polna pašnikov in žitnosnih njiv, potoki in reke so napajali lepo zemljo. Dolgo časa je minilo, preden sem se lahko vrnil domov, da poročam o vsem, kar sem našel in videl.

Letel nad mestom, kjer je bil na svatbi, sem se spomnil gostoljubja, ki mi ga je izkazal mladi mož. Zletel sem na njegovo hišo in sedel na isto lino, kakor prvič. To pot pa sem zagledal sredi sobe truplo gostoljubnega gospodarja in ob njem ženo, ki si je ruvala lase in obupno javkala.

Ko je prišel čas pokopa, so imeli sorodniki mnogo truda, so jo ločili od mrtveca. Tudi jaz sem sklenil, ko sem videl toliko žalost, da ostanem pri pogrebu na čast moža, ki me je bil pogostil s soljo in kruhom.

V zrcalu sem ga spremljal do groba. Ko pa so odpirali grobnico, sem se spustil iz višine in sedel na isto lino, kakor prvič. To pot pa sem zagledal sredi sobe truplo gostoljubnega gospodarja in ob njem ženo, ki si je ruvala lase in obupno javkala.

Vzeli so mrlica z nosilk, da ga odnesejo v grob, vdova pa se je vnovič vrgla na krsto in je kričala

"Ali je bil vaš mož edini, ki je bil vreden vaše ljubezni? Mar ni na vsem svetu drugih mož, prav tako lepih, dobrih in imovitih, kakor je bil on?"

"No, ni nemogoče... toda jaz ne poznam nikogar."

"Ali bi se poročili z menoj?"

Vdova je dvignila žalostne svoje oči k njemu in zdel se ji je lepši kakor njen pokojni mož. Toda čut sramežljivosti jo je zadrževal, da bi mu odgovorila.

"Ali hočete biti moja?" jo je vprašal vnovič.

Vdova ga je pogledala nežno, ni pa imela še dovolj moči in poguma, da bi izrazila kaj čuti.

"Bodite moja!" je dejal tuje vtretje s sladkim glasom, ki je segel vdovi v srce.

"Saj se vam ne morem ustavljati!" je odvrnila tiho.

"Torej odidiva v mesto!"

"Čemu?" je dejala. Preživiva noč raje tu!"

"Vso noč ne morem ostati tu: čuvati moram tata, ki je obešen tik mestnih vrat. Ako ne bom na straži, ukradejo sorodniki obešence, mene pa jutri obešijo na mesto njega!"

"Ako ni drugega zadržka, lah-ostaneš tu," je dejala ona. "Naj le vzamejo obešence, midva pa vzameva lahko še pred jutrom pravkar pokopanega mojega moža iz groba in ti ga obešiš na tasto mesto."

"Ni mogoče. Tat je imel odsekano roko in le eno oko. Prevaro bi torej opazili."

"Pa si res zelo nepomagljiva!" se je zasmejala. "Pokojniki odreževa roko in mu izdereva oko. Tako ga ne spozna nihče."

"Mar tako izpolnjuješ prisego svojega moža?" je zagrmel tuje s tako groznim glasom, do so se zdrznili mrtveci po grobovih in so menili, da jih Gospodova tromba kliče na sodbo. "Vedi, nezvestnica! Sveta prisega sem, ki si jo tako grošno potepala v blato. Toda osveta je blizu!"

To reki je potegnil izza pasu velik jatagan in razsekal nezvesto ženo na grobu njenega moža.

In orel je še dostavil svoji po-vesti:

"Ena naj te uči za vse!" —

VABILO

na veliko pomladansko veselico, katero priredi društvo Zvon, št. 70 J. S. K. J. v soboto zvečer 8. maja 1926. v veliki dvorani S. N. P. J., 2657 So. Lawndale Ave. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 50c za osebo.

Ker je to zadnja spomladanska veselica, se pričakuje obilo udeležbe.

Za dobro postrežbo je vse pre-skrbljeno.

Odbor dr. Zvon, št. 70 J. S. K. J. Chicago, Ill.

(2x 5,6)

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

IŠČEN ZASTOPNIKE

po naselbinah istočno Rocky Mountains za gradnje in vino-grade.

JANEZ DEBELAK

1025 Willow St., San Antonio, Texas.

SLOVENSKO -

AMERIKANSKI

KOLENDAR

za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred. z naročilom pošljite snamke ali money order na:

"Glas Naroda"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

12. maja:	Berengaria, Cherbourg; De Grasse, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.	5. junija:	Majestic, Cherbourg; France, Havre; Zeeland, Cherbourg, Antwerp.
13. maja:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.	6. junija:	Muenchen, Cherbourg, Bremen.
14. maja:	Ohio, Cherbourg.	9. junija:	Mauretania, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen.
15. maja:	Majestic, Cherbourg; France, Havre; Sierra Ventana, Bremen, Thuringia, Hamburg.	10. junija:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Columbia, Cherbourg, Bremen.
16. maja:	Columbus, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.	12. junija:	Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Lapland, Cherbourg, Antwerp.
19. maja:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	15. junija:	Reliance, Cherbourg, Hamburg.
20. maja:	Thuringia, Hamburg.	16. junija:	Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
22. maja:	PARIS, HAVRE; SKUPNI IZLET.	17. junija:	Westphalia, Hamburg.
25. maja:	Leviathan, Cherbourg, Bremen, Bremen.	19. junija:	Olympic, Cherbourg; Pennland, Cherbourg, Antwerp; Sierra Ventana, Cherbourg, Bremen.
26. maja:	Leviathan, Cherbourg.	22. junija:	MARATHA WASHINGTON, TRST, SKUPNI IZLET.
26. maja:	Aquitania, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen.	23. junija:	Majestic, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
27. maja:	Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.	26. junija:	France, Havre; Belgienland, Cherbourg, Antwerp.
29. maja:	Olympic, Cherbourg.	29. junija:	Resolute, Cherbourg, Hamburg; Thuringia, Hamburg; Bremen, Cherbourg, Bremen.
1. junija:	Resolute, Cherbourg, Hamburg; Berlin, Cherbourg, Bremen.	30. junija:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
2. junija:	Berengaria, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	6. junija:	PRESIDENTE WILSON, TRST, DRUGI SKUPNI IZLET.
3. junija:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg.		
4. junija:	Republic, Cherbourg, Bremen.		

NAJCELEŠJA VOJNA V JUGOSLAVIJO
COSULICH PROGA
DIREKTA SMER
POTOVANJA
Kratka železniška vožnja
do doma po zmerani ceni.
Opisuje proti Trstu in Dubrovniku:
MARATHA WASHINGTON
7. MAJA - 22. JUNIJA
PRESIDENTE WILSON
25. MAJA - 6. JULIJA
Vprašajte za cene in potovalne v bližnji
AGENCIJI.
PHILIPS BROS., 2 West St., N. Y.

PRVA IN NAJSTAREJŠA
TOVARNA
TAMBURIC
V AMERIKI—
ki izdeluje najboljše tamburice in glede dela prekosli vse trdnosti te vrste. Tamburice iz naše tovarne so priznane najboljše glede oblike, točnosti in glasu, kar pričajo priznanja zborov in poedincev. Naročeno bla-ko pošljamo v vse kraje sveta. Pišite po cenik, katerega pošljemo zastonj.
IVAN BENČIČ
4054 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potreba, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati vesled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseljske postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljanji dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdajajo generalni naseljski komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje posredno v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svojece iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavlani sedaj potovati.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.